

Družba sv. Cirila in Metoda.

Prizor v enem dejanju.

Sestavil *Polenčan*.

Godi se v najvišjem razredu dekliške ljudske šole. Učenke imajo zaprte knjige na klopi.

OSEBE:

Gospodična **Tilka**, učiteljica; **Albina**, **Dorica**, **Mimika** in **Zofka**, učenke.

Še druge učenke.

Albina (drži roko kvišku): Prosim, gospodična! (Na dano znamenje vstane.) Zadnjič ste rekli, da vas smemo vprašati, če česa ne razumemo. — Danes sem videla v listu, ki ga dobiva oče, na mnogih mestih zapisano: Družba sv. Cirila in Metoda. Prosim, povejte nam kaj o tej družbi.

Dorica (sedé): Prosim, gospodična, povejte. Tudi me druge bi rade kaj vedele o nji.

Gdč. **Tilka** (vstane izza mize): Tako! O družbi sv. Cirila in Metoda bi rade kaj vedele?

Vse: Prosimo!

Gdč. **Tilka**: Naj bo. Poslušajte in si zapomnite, kar vam povem. — Vsem slovenskim otrokom se ne godi tako dobro kakor vam. Daleč naokolo nimajo nikjer šole in zato ostanejo nevedni, zakaj starši se ne morejo toliko pečati z njimi kakor učitelji. Pametni rodoljubi so sklenili ustanoviti družbo, ki ima namen s prispevki zavednih Slovencev ustanavljati in vzdrževati šole v takih krajih, da ne ostanejo tam otroci brez uka. To družbo so posvetili slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu. Družba pobira prispevke najbolj v denarju. Mnogo Slovencev ji pošlje vsak mesec nekaj kron v prispevek. — V nekaterih trgovinah in krčmah so tudi nabiralniki, kjer se z malimi prispevki množi denar in se slednjič pošlje družbi, ki ima svoj sedež v Ljubljani. Na teh nabiralnikih je napisano: Mal položi dar domu na altar.

Mimika (vzdigne roko): Pri nas ga imamo.

Gdč. **Tilka**: Saj res; moraš ga prinesiti prihodnjič v šolo, da ga vidimo. — Družba prodaja tudi užigalice, ki ste jih gotovo že vse videle, saj se, hvala Bogu, pri nas samo te prodajajo. Tudi tu imam eno škatlico in vam jo lahko pokažem. (Gre pogledat v miznico in jo pokaže dekletom.) — Nadalje prodaja družba tudi takozvani narodni kolek, ki stane vsak 2 vinarja. Tega bi moral vsak Slovenec prilepiti na pismo, ki ga hoče oddati na pošto; s tem bi daroval samo dva vinarja, kar bi nanese skupaj pač veliko denarja; toda te svoje dolžnosti ne izpolni niti četrtnina Slovencev. Da boste vedele, kakšen je narodni kolek, vam ga pokažem. (Seže v majhno knjižico, ki leži na mizi, in pokaže narodni kolek.)

Zofka (vzdigne roko in na znamenje vstane): Na zadnji veselici sem jaz take znamke prodajala; vedela pa nisem, zakaj so. Gospod zdravnik jih je kupil kar petsto skupaj.

Gdč. Tilka: Tako storijo oni, ki se zavedajo svoje dolžnosti kot Slovenci. — Pa družba ne pobira samo denarja, temveč tudi druge stvari, ki jih lahko žrtvuje vsak Slovenec, ne da bi pri tem trpel kakršnokoli škodo. Tako na primer nabira tudi že rabljene znamke. To lahko storite tudi ve. Doma imate gotovo mnogo došlih pisem. Od teh odtrgajte — seveda z očetovim dovoljenjem, da ne napravite kakšne škode — znamke ter jih prinesite v šolo in jih oddajte Zofki; ta jih bo nato izročila meni in koncem leta jih pošljem jaz v Ljubljano. Pa tudi še nekaj enakovrednega za nas nabira družba sv. Cirila in Metoda. Ker ste ve vse sladkosnede, gotovo veste, da je čokolada zavita v nek svetel papir. Vsaka izmed vas lahko odstopi družbi ta papirček, in čokolada vam bo boljše teknila, zakaj imele boste zavest, da ste izpolnile svojo dolžnost. Tudi te papirčke oddajte Zofki.

Zofka: Jaz ga imam doma že cel kup. Nabirala sem ga že dlje časa, ker mi je všeč.

Gdč. Tilka: Tudi tega prinesi in lahko začnemo takoj.

(Zunaj se začuje šolski zvonec.)

Gdč. Tilka: Tako hitro preteče čas, kadar govori učiteljica učenkam v srce. Upam, da ta ura ni izgubljena. Ve veste sedaj nekaj o družbi in me vse jo hočemo podpirati. Deklice, na delo!

Albina: V imenu celega razreda vas zahvaljujem, da ste bili tako dobri in nas poučili o družbi sv. Cirila in Metoda.

Vse: Hvala.

Gdč. Tilka: Torej naprej! Narod brez šol je narod brez bodočnosti.

(Zastor pade.)

Vrtnar.

*Vsejal je loko seme
široko in debelo,
ki kmalu v srčno radost
mu kliti je začelo.*

*„Vijolica bo zrasla
zelena in visoka,
da cvet se bo dotikal
nebeškega oboka!“*

*A zdaj — poglej ga spaka!
Kje je vijola tista?
Ni je . . . Le buča plazi
po tleh se trdolisti.*

Fr. Kolednik.

